

GAZETA LWOWSKA.

Z *Bodatkami dziennym i tygodniowym kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 50 centów*
 Z *pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 centów wal. austr.* — *Encycya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów*
od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya austriacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Rosya i Królestwo Polskie. — Turcya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austriacka.

Sprawy krajowe.

(Nowiny dworu. — Mianowanie.)

Wiedeń, 10. sierpnia. Jego c. k. apostolska Mość raczył przedwczoraj przed południem udzielać licznych audyencyi.

— Minister sprawiedliwości mianował *Stanisława Zaran-
skiego* koncepistę ministeryum sprawiedliwości i współredaktora polskiego tłumaczenia Dziennika ustaw państwa, dyrektorem urzędów pomocniczych przy wyższym urzędzie sądowym w Krakowie.

Ameryka.

(Doniesienia z Meksyku i z centralnej Ameryki.)

Książę Walii odjechał dzisiaj z St. Johns w Newfoundland do Halifax.

Wszczęte w Texas powstanie niewolników nie udało się.

Doniesienia z Vera-Cruz z dnia 7. b. m. twierdzą, że wojsko Miramona zupełnie się rozpierzchło, zaś liberaliści mieć mają 12 do 15.000 ludzi i 50 dział. Rewolucya w Granadzie trwała ciągle, a trzy prowincye wystąpiły na przeciw rządu. Obawiano się, by się rzeczpospolita zupełnie nie rozpadła.

Hiszpania.

(Wiadomości bieżące.)

Madryt, 3. sierpnia. *Gazeta de Madrid* donosi, że dnia 28. lipca został pod Cattalais rozbity obóz na 2000 ludzi piechoty i 100 konnicy; składa się ten obóz z 220 namiotów, które 2 albo 3. sierpnia ma już zająć wojsko. — Podług *Novedadas* nastąpi, jak się zdaje, zmiana w ministeryum w tym razie, jeśliby Hiszpania została wyniesiona do rządu głównego mocarstwa, nie wszyscy bowiem ministrowie zgadzają się co do warunków, pod któremi ma nastąpić to wyniesienie. Ten dziennik nie sprzyja temu projektowi, jeżeli Hiszpania opuści neutralne stanowisko, a radzi zachować nie związane ręce. — Podług dziennika *Iberia* ofiarowało wielu angielskich budowniczych okrętów swoje usługi przy pomnażaniu floty hiszpańskiej.

Anglia.

Nowiny dworu. — Armia indyjska. — Wiadomości bieżące. — Przesyłki do Sycylii. — Meeting liberalny.)

London, 7. sierpnia. Rodzina królewska przybyła wczoraj po południu z pałacu Buckingham do Osborne i wyjeżdża dzisiaj wieczór o godzinie pół do 9. w podróż swą do Szkocyi. Nie sprzyja jednak pogoda, bo siecze drobny deszcz nieustannie. Z dworem Królowej jedzie, jak słychać, do Edynburgu minister wojny, Sidnej Herbert.

Z Rio Janeiro donoszą z dnia 10. lipca, że książę Alfred na dniu 5. odplłynął ztąd okrętem „Euryalus“ do Przylądka.

— W izbie niższej był dnia 7. b. m. odczytany po raz trzeci bil względem połączenia dotychczasowo osobnej armii indyjskiej z całym angielskim wojskiem w ogólności. Przegląd ochotników w Edynburgu odbył się świetnie. Było nad 20.000 ochotników a do 200.000 widzów.

— Dnia 5. b. m. odplłynął okręt „Independence“ z Liverpoolu do Sycylii. Jestto drugi parowiec kołowy, który zakupili i uzbroili agenci Garibaldeggo. Statek ten wiezie Sycylianom znaczny zapas węgla, broni jednak i amunicyi nie ma na swym pokładzie. Tem więcej zaopatrzył się w to inny parowiec „Queen of England“, który dnia 2. b. m. odplłynął do Sycylii. Wiezie 12 ciężkich dział i jedno wielkie działo pozycyjne, prócz tego 1200 funtów prochu, za 39.800 ft. szterl. karabinów najlepszego gatunku Colt'a patent, które przysłane już były od dawna z Ameryki dla Garibaldeggo i i złożone tymczasowo w Irlandyi; prócz tego 25 namiotów, 10 skrzyń rewolwerów, 120 sztuków, 800 lżejszych sztuków, 1150 strzelb Enfielda, 40 gwintowanych pistoletów, 2 gwintowane działa

polne ze wszystkimi przyborami, 40 skrzyń nie napełnionych bomb i 336 kul wydrążonych; w ogóle przeszło 30.000 sztuk palnej broni. Zabezpieczono jednak ładunek na 50.000 sztuk. Cztery sztuk armat Withworta, które miasto Manchester, główna siedziba wiecznego pokoju, kazało zrobić dla Garibaldeggo, nie ukończono na czas, inaczej przywiezionoby je teraz.

— Jak donosi *Globe* odbył się 6. b. m. zapowiadany już pierwszej liberalny meeting u lorda Palmerstona. — Zgromadziło się przeszło 170 stronników rządu. Lord Palmerston podał, że jest sprawą honorową dla parlamentu przeprowadzić ustanowienia anglo-francuskiego traktatu handlowego, a zatem przyjąć pierwszą rezolucyę, którą ma przedłożyć mr. Gladstone (odnoszącą się do przewozu francuskiego papieru) przyjęcie drugiej (odnoszącej się do przywozu nie francuskiego papieru z kontynentu) jest obowiązkiem każdego prawdziwego zwolennika wolnego handlu. Te oświadczenia przyjęło zgromadzenie powszechnymi oklaskami. Pomimo pojedynczych zażaleń lorda Fermoy i mr. Duncombe nad losem bilu reformy i pewnymi rozporządzeniami irlandzkimi, było usposobienie meetingu bardzo pomyślne.

— *Evening Standard* pisze przeciwie w bardzo ogółowych wyrazach o zaszłym przesileniu ministeryum.

Francya.

(Cesarz wyjechał do Chalons. — Konwencya mocarstw w sprawie syryjskiej. — Subskrypcya na chrześcian syryjskich. — Wyprawa syryjska. — Wiadomości bieżące. — Korespondencye paryskie.)

Paryż, 7. sierpnia. Cesarz zwiadał przedwczoraj szkołę wojskową w St. Cyr, a przemówiwszy przyjaźnie do młodego syna Królowej Krystyny, który dnia tego zdał właśnie examini wstępny, udał się wczoraj koleją żelazną do Chalons, w towarzystwie generała Fleury i innych oficerów. Między osobami, którzy go tam powitali, byli także książę Polignac i wicebrabia de Sers. W obozie pod Chalons zamysłają przyjąć Cesarza jak najświetniej; wojsko zbudowało bramę tryumfalną. W dzień uroczystości dnia 15. b. m. pozostanie Cesarz w obozie, gdzie do 17. zabawi. Ministrowie dostali polecenie, zjeżdżać tu kolejno.

— *Monitor* ogłasza następujące protokoły konferencyi odbytej w ministeryum spraw zewnętrznych dnia 3. b. m.

„Jego Mość Sułtan postanowiwszy użyć pospiesznych i skutecznych środków, któreby powściągnęły rozlew krwi w Syrii i chcąc zabezpieczyć wszystkim ludnościom pod jego panowaniem zostającym, porządek i spokój, i ponieważ Ich Moście Cesarz Francuzów, Cesarz austriacki, Królowa zjednoczonych królestw Wielkiej Brytanii i Irlandyi, Jego król. Wysokość Książę Rejent pruski, Jego Mość Cesarz Wszech Rosyi ofiarowali czynną swą pomoc, którą Sułtan przyjął, zgodzili się reprezentanci wspomnianych monarchów i Jego królewskiej Wysokości względem następujących artykułów:

Artykuł 1. Korpus wojsk europejskich, który doprowadzony być może do 12.000 ludzi, wysłany będzie do Syrii, ażeby się przyczynił do przywrócenia pokoju.

Art. 2. Jego ces. Mość Cesarz Francuzów zezwala, dostawić połowy tego wojska. Jeżeliby się ukazała potrzeba, czynny stan wojska przyprowadzić do oznaczonego w poprzednim artykule stanu oznaczają wysokie mocarstwa te z mocarstw, które się tym zająć będą obowiązane, o czem porozumieją się z Portą niezwłocznie na zwykłej dyplomatycznej drodze.

Art. 3. Naczelnny wódz tej ekspedycyi wejdzie zaraz po swym przybyciu w stosunki z nadzwyczajnym komisarzem Porty, aby się ułożyć względem środków, jakich nakazuje położenie i zająć te miejsca, których obsadzenie do dopięcia celów, aktem tym zamierzonych, okaże się potrzebnem.

Art. 4. Ich Moście Cesarz Francuzów, Cesarz Austrii, Królowa zjednoczonych królestw Wielkiej Brytanii i Irlandyi, Jego Wysokość Książę Rejent i Jego Mość Cesarz Wszech Rosyi przyrzekają utrzymywać dostateczną siłę zbrojną, ażeby się przyczynić do wspólnych usiłowań względem przywrócenia pokoju na ziemi syryjskiej.

Art. 5. Wysokie strony ustanawiają czas pokąd trwać ma obsadzenie Syrii przez wojska europejskie na 6 miesięcy w tem przekonaniu, że termin ten wystarczy do zamierzonego uspokojenia.

Art. 6. Wysoka Porta obowiązuje się ułatwić utrzymanie i uprowiantowanie korpusu ekspedycyjnego, o ile to będzie w jej mocy.

Zgodzono się, ażeby poprzednie te sześć artykułów przemienić dosłownie w konwencyę, która ma być zaopatrzona w podpisy zebranych tu reprezentantów, jak tylko otrzymają pełnomocnictwa od swoich monarchów; postanowienia jednak protokołu tego mają natychmiast wchodzić w wykonanie.

Pełnomocnik pruski robi jednak uwagę, że teraźniejsze rozlokowanie pruskich okrętów wojennych nie dozwala rządowi jego brać udziału w przeprowadzeniu artykułu 4.

Pisano w Paryżu, dnia 3. sierpnia 1860 roku, w sześciu ekspedycjach.

*Thouvenel. Meternich. Cowley. Reuss. Kiselew.
Ahmet Vefyk.*

Protokół drugi odbytej na dniu 3. b. m. w ministerjum spraw zewnętrznych konferencji.

„Pełnomocnicy Francji, Austrii, Wielkiej Brytanii, Prus i Rosji, chcąc zgodnie z zamiarami swych dworów oznaczyć właściwy rodzaj pomocy przyrzeczonej wysokiej Porcie na mocy ustanowien w podpisanym na dniu dzisiejszym protokole, niemniej pragnąc wykazać dobre chęci, które były powodem do owych artykułów w zawartym akcie i swą bezinteresowność, oświadczają najformalniej, że układające się mocarstwa spełniając przyjęte na siebie zobowiązania, nie mają i nie będą mieli na myśli ani powiększenia swych granic, ani osiągnięcia przemożnego wpływu, ani też uzyskania przywilejów handlowych dla swych poddanych wyłącznie, któreby nie przysługiwały zarazem poddanym wszystkich innych narodów.

Przypominając tu jednakże uchwały Sultana, których ważność stwierdza 9. artykuł traktatu z 30. marca 1856, muszą ci pełnomocnicy oświadczyć zarazem, jak wielką wagę przywiązują ich dwory do tego, ażeby stosownie do uroczystych przyrzeczeń wysokiej Porty przeprowadzone zostały skuteczne reformy administracyjne dla polepszenia losu ludności chrześcijańskiej wszelkiego wyznania w państwie tureckim.

Pełnomocnik Turcji przyjmuje do wiadomości to oświadczenie reprezentów wielkich mocarstw i obowiązuje się oznajmić je swemu dworowi, dodając przytem, że Porta działała już i nieprzestanie działać w duchu powyższego życzenia.

Spisano w Paryżu, 3. sierpnia 1860, w sześciu ekspedycjach.

Thouvenel. Meternich. Cowley. Reuss. Kiselew

Ahmet Vefyk.

— *Monitor* zawiera następującą odezwę względem zbierania składek dla chrześcijan syryjskich:

„Wypadki w Syrii głęboko wzruszyły Francję. W chwili gdy wojska nasze niosą chrześcijanom pomoc na wschodzie, sądzimy że odpowiemy uczuciom ogółu, otwierając w kolumnach naszych subskrypcyę. Czytelnicy nasi będą się mogli tym sposobem datkami swemi przyczynić do szlachetnej sprawy, którą Europa bierze pod swoją opiekę. Wpisywać się można w biurze *Monitora*, który ogłaszać będzie imiona dawców.“

Także *Pays* i inne dzienniki francuskie otworzyły podobne subskrypcyę.

— Donoszą z Marsylii telegrafem, że odpłynęły ztąd wczoraj wieczorem pierwsze oddziały wojsk przeznaczonych do Syrii. Dziś rano odbił od lądu okręt „Borysthène“ z pół batalionem strzelców, równocześnie odpłynął także z Tulonu okręt „Finistère.“ Piąty pułk liniowy przybył z Chalonsu do Marsylii.

— Wiceadmirał Bouet-Villaumez mianowany został prefektem morskiem w Cherburgu i słyhać, że rząd nakazał nowe a ważne roboty fortyfikacyjne w tym porcie. Jak mówią ma nawet sam Cesarz z końcem lata zjechać na inspekcję.

— *Monitor* w swej części urzędowej ogłasza dekret, który powiększa etat trybunału sądowego w Aix, dla tego iż okręg Alp morskich do niego został przyłączony. — Ogłasza także ten sam dziennik dekret, który pozwala na nową miejską (paryską) pożyczkę 287.618 obligacyi w nominalnej wartości po 500 franków spłacalnych w przeciągu 37 lat. — Dalej przytacza *Monitor* artykuł „deputowanego Sekwany“ La Véron o zakładzie „Eugene Napoleon“ wychowania biednych dziewcząt, który to zakład utworzony został w Paryżu w roku 1853, gdy Cesarzowa ofiarowanego sobie w upominku brylantowego naszyjnika nie przyjęła prosząc, by kwotę przeznaczoną obrócić na dobroczynny zakład. Przytacza także ten dziennik rządowy listę nagród, które wczoraj w cesarskiem konserwatorjum muzycznym były rozdawane.

— W paryskich korespondencyach rozpisują się teraz, że list Cesarza do pana Persigny we Francji o tyle niepomyślnie sprawił wrażenie, o ile w Anglii pomyślnie. „Pamiętają we Francji wszystkie koncesye, które Cesarz dla Anglii ostatnich pięciu lub sześciu lat porobił, zdawałoby się, że wyczerpnęły miarę cierpliwości. Nie byłoby więc dziwna, jeśliby opinia publiczna we Francji wzbroniła ratyfikować na przyszłość każdą nową koncesyę. Francya powstrzyma Cesarza od słabości dla Anglii.“

Szwajcarya.

(Wiadomości bieżące.)

Podług telegramu londyńskiego oświadczyła Szwecya powtórnie w nocy do rady federacyjnej, że będzie popierać domagania się Szwajcaryi względem Sabaudyi. W Genewie zgromadziło się pod prezydencyą Dufoura 1200 oficerów ze wszystkich części federacyi. Z wielkiem zapamiętaniem obchodzone w mieście tę uroczystość narodową.

Włochy.

(Odmowna odpowiedź Garibaldeggo. — Falszywe denuncyacye. — Jenerał Clary do Neapolu. — Doniesienia z Neapolu. — Uniform sycylijskiego wojska.)

— Podług doniesienia dziennika *Independance* z Turynu dnia 4. sierpnia, przybył do Turynu oficer ordonansowy Króla, hrabia Litta-Modignani, z odpowiedzią Garibaldeggo na list królewski z dnia 3. wieczorem. Odpowiedź, chociaż w słowach pełnych uszanowania, jest jednak zupełnie odmowną.

Rzym. *Giorn. di Roma* pisze: „*Nazione* przytoczyła w formie listu podług wychodzącej w Turynie *Opinione* artykuł z podpisem „hrabia Artur de Farinole“, w którym zapewnia, że jenerał Goyon nakazał śledztwo w sprawie spisku na życie Cesarza i powziął z tego śledztwa dowody, że w rzeczy samej są winowajcy; odłożono jednakże potem tę sprawę. Z śledztwa, które komendant Belot de la Digue z polecenia swego jenerała przedsiębrał, pokazuje się, że mniemany spisek na życie Cesarza nigdy nie istniał, ten, kogo posadzają że stał na czele, owszem posiada szacunek powszechny. Pewna jest, że nigdy nie należał do żadnych spisków i tylko pewny Korsykanin z przyczyn osobistej zemsty go denuncyował. Dla tego nie tylko śledztwo, które nakazał jenerał Goyon, zostało wstrzymane, ale nadto pokazało się, że denuncyacya wyszła z pomowy zaskarżyciela nie zasługującego na wiarę. Francuski prefekt policyi rozpoczął jeszcze kilka innych śledztw na doniesienie o pewnej uczcie, przy której, podług podania pana Farinole, dopuścili się rzymscy ochotnicy karygodnych czynności. Śledztwa przekonały, że cała rzecz podana w *Opinione* jest szczerem zmyślenie tylko.“

Neapol. Na dniu 3. sierpnia przybył Clary z Messyny do Neapolu, by zasiągnąć nowych instrukcyi.

— Jak donoszą telegrafem z Neapolu dnia 5go b. m. robią tam przygotowania, aby wszelki zamach inwazyi zbrojną ręką odeprzeć, ponieważ nie powiodło się zawrzeć z Garibaldim zawieszenia broni. Rząd zaprowadza reformy w wojsku i w marynarce. Komendant Capuelaco mianowany został dyrektorem w ministerjum marynarki. Uzupełniają odnowienie biór. Tajny sekretaryat Króla został zniesiony, dworzanie przyjęci, których ministerjum proponowało. Król zwiedzał strażę gwardyi narodowej. Minister wojny jenerał Pianelli opuścił Abruzzi i skoncentruje tam stojącą armię neapolitańską około Neapolu, gdzie w razie napadu rozstrzygająca walka byłaby stoczona. *Patrie* także donosi, że ściągają wojska dla obrony stolicy. Ten dziennik zbija powtórnie doniesienia włoskich dzienników, jakoby francuski poseł w Neapolu baron Brenier był odwołany. Najnowsze depeze z Neapolu do Paryża donoszą, że rząd rozporządził środki na wielką stopę, ażeby odeprzeć Garibaldeggo na przypadek najazdu.

— Dziennik *Nazione* podaje teraz także niektóre bliższe szczegóły, jak jest umundurowana armia Garibaldeggo. Artylerya i inżynierzy mają taki sam uniform jak piemontcy; wojsko liniowe nosi czerwone wierzchnie suknie, czerwone czapki i spodnie z szarego płótna; strzelcy alpejscy mają czerwone suknie i kapelusze kalabryjskie z czarnem piórem; strzelcy Etny suknie brunatnego koloru, czerwone kaskiety i spodnie takie same jak wojsko liniowe; „synowie wolności“ noszą kurtki, białe spodnie i czerwone fesy. Konnica nosi czerwone suknie z niebieskimi i zielonemi wyłogami, czerwone kaskiety ze srebrnymi sznurkami i białe tureckie spodnie. Każdy batalion ma ile możności dobrą bandę, ponieważ Garibaldi lubi muzykę.

Neapol. Urzędowy dziennik palermitański zaprzecza jakoby ochotnicy Garibaldeggo mieli się dopuścić gwałtów na mieszkańcach Milazzo, tych co pozostawali wierni rządowi, i fałszem mieni, że Garibaldi po zajęciu miasta kazał rozstrzelać 39 ludzi, którzy mieli dawać ognia na jego wojsko.

Niemce.

(Konsulaty pruskie. — Przejazd Cesarzowy matki.)

— Opróżnione od niejakiego czasu posady pruskich konsulów jeneralnych w Warszawie i Bukareszcie zostały znowu obsadzone. Jeneralnym konsulem w Warszawie mianowany został dotychczasowy konsul w Jasach Theremin; urząd jeneralnego konsula w Bukareszcie nadany został dotychczasowemu rzeczywistemu radcy legacyi, p. Saint Pierre.

Königsberg, 4. sierpnia. Jej Mość matka Cesarzowa rosyjska w przejeździe do Petersburga, stanęła na dniu dzisiejszym o godzinie 12. w południe w tutejszym dworcu kolei żelaznej.

Rosya i Królestwo Polskie.

(Szkoły panińskie. — Rekrutacya w Polsce odwołana.)

Warszawa, 1. sierpnia. Dziennik urzędowy z dnia dzisiejszego zawiera następujące rozporządzenie: „My Alexander II. z Bożej łaski i t. d. i t. d. W nieustającej troskliwości Naszej o to, by młodzieży Naszego Królestwa Polskiego nastroczyć sposobność do umysłowego i moralnego wykształcenia, postanowiliśmy założyć w niem szkoły dla dziewcząt. W tym zamiarze założono już w Warszawie kosztem państwa dwa żeńskie instytuta edukacyjne: pensyon panien, przeznaczony tylko dla właściwych pensyonarek, i wyższa szkoła dziewcząt, przeznaczona wyłącznie dla uczęszczających do niej uczennic; obydwie te zakłady zostają dotychczas pod dozorem Naszego namiestnika królestwa i ministra oświecenia w Cesarstwie. Chcąc teraz zaprowadzić także inne za-

kłady dla żeńskiej płci, któreby jej bez opuszczania domu rodzicielskiego podawały dostateczną sposobność do osiągnięcia korzyści, jakie następcza nauka publiczna obok edukacji domowej, rozkazujemy na przedstawienie Naszego namiestnika w Królestwie Polskim: 1) w czterech miastach gubernialnych, to jest w Lublinie, Radomiu, Płocku i Suwałkach, równie jak w mieście Kaliszu założyć na wzór istniejącego już w Warszawie instytutu, pięć nowych szkół dla dziewcząt; 2) przy warszawskiej szkole dla dziewcząt utworzyć jeszcze czwarty oddział składający się z czterech klas; 3) wszystkie siedm szkół nadmienionych mają za pozwoleniem Naszej ukochanej małżonki, Cesarzowej Maryi Alexandrowny, zostawać pod opieką Jej ces. Mości i pod bezpośrednim dozorem Naszego namiestnika w królestwie; 4) warszawski pensyon pańien będzie się zwać odtąd „Pensyon Maryi.“ Dalsze przeprowadzenie i wykonanie tego Naszego rozkazu, który należy ogłosić w dzienniku ustaw, polecamy Naszemu namiestnikowi w Królestwie Polskiem. Dano w Carskim Siole, 3go (15go) maja 1860. (podpis) Alexander.“

Z rozkazu Cesarza i Króla. Minister, sekretarz państwa J. Tymowski.

— Z Królestwa Polskiego donosi *Poznańska Gazeta*: Z rozkazu Cesarza zawieszona została znowu i na rok rekrutacja przypadająca na sierpień b. r.; jest to zatem szósty już rok, odkąd nie było rekrutacji.

Turcyja.

(List Abd-el-Kadera.)

Gazette de Lyon ogłasza następujący list Abd-el-Kadera: „Abd-el-Kader do przełożonych przedalnia w Krey. Damaszku, 27. Zilhégé 1276 (18. lipca 1860). Kochani panowie i czcigodni przyjaciele! Pragnę was zobaczyć i proszę Boga, by was zachował. Wasz list z 13. lipca otrzymałem. Wzywacie mnie, bym wam doniósł, co spotkało chrześcian w Damaszku. W odpowiedzi donoszę wam, że w poniedziałek 9. lipca o 2. godzinie po południu rozpoczęła się bitwa, a która powstała z tego, że gubernator nałożył na kilku muzułmanów karę za to, że chrześcian obrazili. Ci muzułmanie wpadli w wściekłość i uderzyli z różną bronią w ręku na domy chrześcian, gdzie mordowali, palili i rabowali. Turcy żołnierze spieszyli niby na pomoc, starając się na pozór uśmierzyć rozruch, w rzeczywistości zaś trzymali się ręka w rękę z tymi podpalaczami i mordercami. Kilku sędziwych muzułmanów usiłowało wszelkimi sposobami położyć tamę tej rzezi, ale dowódcy tureckich żołnierzy nie chcieli pokoju i podburzali swoich żołnierzy na nieszczęśliwych chrześcian; żołnierzom pomagały bandy rozbójnicze wszelkich sekt. Gdy widziałem taki stan rzeczy, pospieszyłem z pomocą i obroną dla chrześcian, zabrałem ze sobą moich Algierów i w ten sposób uprowadziliśmy z życiem mężczyzn, kobiety i dzieci. Podczas tych krwawych wypadków, które przez poniedziałek i wtorek trwały i podczas kiedy buntownicy bez przestanku mordowali, palili i chrześcian zarzynali, a gubernator nie starał się ochraniać, kazałem wyszukać pana Lanusse, francuskiego konzula i innych Francuzów. We środę rozpoczęła się na nowo walka pod pozorem, że znaleziono trzech muzułmanów zamordowanych, co była nieprawda. A przecież Damaszku ma gubernatora, ale tą razą tak się działo, jakby go nie było. Ja z mojej strony ubolewałem nad tem nieszczęściem, które spotkało chrześcian; nie poznać nawet gdzie były ich domy, wszystkie obrócone w perzynę; liczbę poległych ofiar chrześciańskich liczą na 3000. Dałem w moim domu schronienie i obronę wszystkim chrześcianom i Europejczykom, ile ich tylko zebrać mogłem. Zaspakajam wszystkie ich potrzeby i proszę Boga, ażeby wyratował tych biednych chrześcian z rąk tych opętalców.“

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 10. sierpnia. Ostatni wykaz banku przedstawia pomnożenie gotówki o $24\frac{5}{6}$, a portfeliu o $10\frac{1}{2}$ milionów.

Londyn, 10. sierpnia. Na dzisiejszem nocnem posiedzeniu izby niższej mówił lord J. Russell: Jeśli Hiszpania przypuszczona będzie do rządu głównych mocarstw, wypadnie przypuścić także Szwecyę, Portugalie i Piemont. Zdaniem Anglii byłoby lepiej pozostać dzisiejszy stan rzeczy. Ogłoszona została pożyczka indyjska na 3 miliony funt. szt.

Londyn, 11. sierpnia. Na dzisiejszem nocnem posiedzeniu izby niższej mówił lord John Russell: Angielskie wojska okrętowe wylądają w Syrii, jeśli będzie potrzeba, a spodziewam się, że sprężyste postępowanie Fuad Baszy uwolni nas od dalszego wysyłania wojsk.

Turyń, 8. sierpnia. Wczoraj skonsygnowano w koszarach kilka batalionów wojska, by przytłumić zaburzenie robotników.

Turyń, 10. sierpnia. Jak donosi *Opinione* utworzyły się w Neapolu trzy kolegia wyborcze. Kolegium dla Neapolu i okolicy wydało okólnik i zaleca wybierać tylko takich reprezentantów ludu, którzy kochają włoską narodowość i niepodległość.

Ateny, 4. sierpnia. Znow zawinęło tu 80 wychodźców w Syrii. Pruski poseł hrabia Goltz przyjechał tu w przejeździe do Stambułu, a hrabia Hompesch odjechał do Mnichowa.

Poczta lewantyńska na Tryest.

Konstantynopol, 4go sierpnia. Szwedzki poseł Collet umarł. — Dwa statki kanonierskie odpłynęły do Bejrutu, a równocześnie także jeden parowiec i jeden okręt liniowy z wojskiem. — Prócz Ahmeta Baszy uwięziono także kilku oficerów jego sztabu.

Jenerał Lelly, sekretarz księcia Barjatyńskiego, przyjechał tu. — Telegraf azjatycki jest już ukończony aż do Dzesireh nad Tygrem. Fuad Basza przyjechał 20. z. m. do Damaszku.

Journal de Constantinople zbija pogłoskę względem wydania nowych pieniędzy papierowych. We wszystkich dzielnicach miasta odczytano dekret rządowy przeciw rozszerzaniu zatrważających wieści. — Namik Basza wysłany został do Saloniki, gdzie wszczął się spór między konzulami i władzą miejscową. Tutejsi pełnomocnicy greccy przygotowali sobie 5000 Greków na przypadek niebezpieczeństwa. W Nikołajewie i u uścia Bohu mają być skoncentrowane wojska rosyjskie ku obronie chrześcian w razie powstania Turków w Bułgarii.

Konstantynopol, 9go sierpnia. Fuad Basza przysłał tu telegrafem na Chio następująca depeşe z Damaszku z 4. b. m.: „Wczoraj kazałem uwięzić 330 obwinionych o udział w rzezi, a dziś przeszło 400; najdalej do jutra będą uwięzione wszystkie mocno skompromitowane znakomitości, a winowajcy których skarże ustanowiony z mego ramienia nadzwyczajny sąd, będą natychmiast trzeconi. Znaczną część skradzionych rzeczy, mebli i kosztowności wzięłem pod sekwestr. Ludzie zaciwi uszyli nam spokojnem zachowaniem się moralnej pomocy. Buntowników ogarnęła trwoga. W mieście panowała największa spokojność w ciągu aresztowania, do czego nie potrzeba było nawet używać przemocy. Wojska cesarskie złożyły dowody patryotycznej gorliwości.“

Konstantynopol, 10. sierpnia. Kaiserlich Abmed mianowany jest gubernatorem Saidu, a Osman Basza gubernatorem Smyrny.

Smyrna, 3. sierpnia. Paropływ Lloyda „Stambul“ spotkał fregatę „Radetzky“ między wyspami Rodus i Cyprem.

Bejrut, 31. lipca. W tutejszej zatoce stoi 9 tureckich, 4 francuskich, 4 angielskich okrętów wojennych, i 4 greckich parowców awizowych.

Wiadomości handlowe.

Zestawienie przeciętnych cen czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów, jakie były w drugiej połowie lipca b. r. na targach w obwodzie lwowskim, żółkiewskim, przemyskim, samborskim, sanockim i kołomyjskim.

	O b w ó d					
	Lwów	Żółkiew	Przemysł	Sambor	Sanok	Kołomyja
	zr. cen.	zr. cen.	zr. cen.	zr. cen.	zr. cen.	zr. cen.
waluty austriackiej						
Mec pszenicy . . .	4 . . .	4 40	4 60	4 25	4 82	3 39
„ żyta . . .	2 55	2 25	2 64	2 66	2 98	2 22
„ jęczmienia . . .	2 . . .	1 91	1 97	1 90	2 22	1 53
„ owsa . . .	1 31	1 45	1 48	1 64	1 59	1 8
„ hreczki . . .	2 41	2 23	2 40	2 30	2 84	2 75
„ kukurudzy . . .	2 . . .	2 73	2 97	2 84	2 29	2 29
„ kartofli . . .	75 . . .	66 . . .	93 . . .	97 . . .	1 17	1 5
Cetnar siana . . .	90 1	11 1	5 1	41 1	28 1	18 1
„ wełny . . .	105 . . .	150 . . .	12 . . .	35 . . .	35 . . .	35 . . .
„ nasienia konicza . . .	12 . . .	12 . . .	12 . . .	12 . . .	12 . . .	12 . . .
Sąg drzewa twardego	7 46	5 49	7 3	7 47	5 12	5 86
„ miękkiego	5 41	4 18	5 2	5 21	3 58	3 3
Funt mięsa wołowego	10 . . .	8½ . . .	11½ . . .	10½ . . .	11½ . . .	9½ . . .
Mas okowity . . .	65 . . .	44 . . .	61 . . .	61 . . .	60 . . .	50 . . .

(Targ Olomuniecki na woły.)

Olomunie, 1. sierpnia. Na dzisiejszym targu było 179 wołów z Galicyi, z czego 52 sztuk pozostało niesprzedanych. Ceny nie zmieniły się wcale od przeszłego tygodnia, i cetnar mięsa kosztował 20 zł. w. a. Najwyższa cena była za parę wołów wagi 880 \mathcal{E} mięsa i 140 \mathcal{E} łożu 220 zł., najniższa za parę wagi 540 \mathcal{E} mięsa i 20 \mathcal{E} łożu 114 zł.; cena przeciętna z 83 sprzedaży wypadła na 148 zł. 20 c. w. a za 680 \mathcal{E} mięsa i 65 \mathcal{E} łożu.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 11. sierpnia.

Hotel rosyjski: PP. Dulski Edward, z Hawczy. — Grzybowski Michał, z Polski. — Jesser Józef, doktor praw, z Wiednia.
Hotel europejski: Osmiałowski Szymon, z Janczyna.
Hotel Kuhna: Włyński Tad., z Długiego. — Czaderski Jul., adwokat kraj., z Sambora.

Dnia 12. sierpnia.

Hotel rosyjski: Jabłonowski Ant., z Rawy.
Hotel europejski: Stecki Bol., z Zastawny. — Smarzewski Fran., z Artasowa.
Hotel Langa: Br. Gontard Hen., c. k. major i Zanke Aug., c. k. rotm., z Gródka. — Ofremba Gust., doktor medycyny, z Krakowa.
Hotel angielski: Tyszkowski Józef, z Rybotycz. — Łęczyński Henryk, z Stojanowa. — Czerwenwodali Mik., z Chotyń.
Hotel Kuhna: Koszowski Sew., z Krowicy.
Hotel krakowski: Nahujowski Antoni, z Czernicy. — Kronstein Hipolit, z Przemysła.

Pod koleją żelazną: Junga Wład., z Miętkisza.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 11. sierpnia.

PP. Lewandowski Felix, c. k. radca sądu krajew., do Tarnopola.

Dnia 12. sierpnia.

PP. Terlecki Fel., do Skorodna. — Jesser Józef, doktor praw, do Czerniowic. — Siemianowski Max., c. k. przełożony obwod., do Sanoka. — Grzybowski Michał, na Podole. — Kuzman Sew., do Łobeski. — Radziejowski Edw., do Krakowa. — Hr. Golejowski Korn., do Krzywicy. — Sobolewski Stan., do Tarnopola. — Hr. Tarnowski Tad., do Horochowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 10. sierpnia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 9° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	326.53	+ 10.8	84 8	południowy sł.	pochmurno
2. god. po poł.	326.37	+ 18 8	53.0	połud.-zach.	"
10. god. wiecz.	326 67	+ 14 0	80 5	południowy "	"

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 11. sierpnia.

Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 79 50 Metaliki po 5% za 100 zł. 69.—; po 4 1/2% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —. Obligacje in-

demnizacyjne: Niższej Austrii po 5% za 100 zł. —; Węgier —; Galicyi —; Bukowiny —; Akeye. Banku narodowego sztuka 817.—; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 184.—; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.

Wexlowy. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 111 25. — Lipsk za 100 talarów —. Londyn za 10 funtów szterl. 129.58. Medyolan za 100 zł. waluty austriack. —. Paryż za 100 fr. —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.22, dukaty ces. pełnej wagi —, korony —, półkorony —.

Kurs lwowski.

Dnia 11. sierpnia.

	gotówką		towarem	
	zł.	c.	zł.	c.
Dukat holenderski	6	10	6	18
Dukat cesarski	6	13	6	22
Półimperyal zł. rosyjski	10	45	10	65
Rubel srebrny rosyjski	2	—	2	5
Talar pruski	1	95	2	—
Polski kurant i pięciozłotówka	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	84	50	85	30
Akeye gal. kol. żelaz Karola Ludwika	141	—	144	—
Galicyjskie obligacje indemnizacyjne	70	—	71	—
5% Pożyczka narodowa	78	70	79	70

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 9. sierpnia.

1. Bieg publiczny.		2. Stan oblig. domestykaln.		3. Akeye.	
A. Państwa.		Wen. pożyczka z r. 1859		Banku nar.	
W austr. wal. po 5%	65.— 65 50	Dług Tyrolu	po 5% 68.— 68.50	inst. kred. dla handlu po	200 zł. w. a.
Z pożyczki narod. po 5%	80.05 80.20	Dług Saleburga	" 4% 54.— 55.—	Niż.-austr. tow. eskomt.	po 500 zł.
Z r. 1851, ser. B. po 5%	98.— 99.—	" 3 1/2% 47.— 48.—	" 3% 39.— 40.—	Póln. kolei po 1000 zł. m. k. 1869	1870.—
Metaliki po 5%	69.70 69.90	Dług Krainy	" 2 1/2% 33.— 34.—	Tow. kolei żel. państwa po	200 zł. m. k. czyli 500 fr. 257
dtto. " 4 1/2%	62.— 62.25	" 2% 26.— 27.—	" 2% 26.— 27.—	Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. 192 50	192 75
dtto. " 4%	55.— 55.25	" 1 3/4% 23.— 23.50	" 1 3/4% 23.— 23.50	Polud.-póln.-niem. kolei	kom. po 200 zł. m. k. 124
dtto. " 3%	41.25 41.50	po 3% za 100 zł.	po 3% za 100 zł.	Kolei Cisy po 200 zł. m. k.	po 100 zł. (50%) wpłaty 126.—
dtto. " 3 1/2%	35.75 36.—	" 2 1/2% za 100 zł.	" 2 1/2% za 100 zł.	Lomb.-wen. kolei żel. po	200 zł. w. a. czyli 500 fr.
dtto. " 1%	13.90 14.—	" 2% za 100 zł.	" 2% za 100 zł.	z wpłatą (50%)	148 — 148 50
Przez. do wylos. z r. 1839	128 50 129 —	" 1 3/4% za 100 zł.	" 1 3/4% za 100 zł.	Kol. Kar. Lud. po 200 zł.	m. k. z wpł. po 100 zł. (50%) 143 25
" 1854	94 15 94.40	Banku nar.	832 — 834 —	Kol. Preszb. Tyrn. I. emis.	po 200 zł. m. k.
" 1860	94.40 95.30	inst. kred. dla handlu po	200 zł. w. a.	dtto. II. emis. po 200 zł. m. k.	56.— 60.—
Renty Como po 42 lir. aus.	15 50 15 75	200 zł. w. a.	190.— 190 10	Kolej Bastehradzka po	500 zł. m. k.
Wylos. obl. dawn. długu państ.	po 5% 68.— 68.50	Niż.-austr. tow. eskomt.	po 500 zł.	Kolej Aussig.-Ciepl. po	200 zł. m. k.
" 4 1/2% 61.— 62.—	54.— 55.—	Póln. kolei po 1000 zł. m. k. 1869	1870.—	z wpłatą 60 zł. (30%)	— — — —
" 4% 54.— 55.—	54.— 55.—	Tow. kolei żel. państwa po	200 zł. m. k. czyli 500 fr. 257	Kol. Bern. Ross. po 200 zł.	— — — —
" 3 1/2% 47.— 48.—	57.— 58.—	Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. 192 50	192 75	dtto. z pierwszeństwem	po 200 zł. m. k.
" 3% 57.— 58.—	57.— 58.—	Polud.-póln.-niem. kolei	kom. po 200 zł. m. k. 124	— — — —	— — — —
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju	" 2 1/2% 45.— 46.—	kom. po 200 zł. m. k. 124	— 124 50	— — — —	— — — —
" 2% 40.— 41.—	45.— 46.—	Kolei Cisy po 200 zł. m. k.	po 100 zł. (50%) wpłaty 126.—	— — — —	— — — —
" 1 3/4% 35.— 36.—	40.— 41.—	Lomb.-wen. kolei żel. po	200 zł. w. a. czyli 500 fr.	— — — —	— — — —
dtto. z procent za granicą	" 5% 68.— 68.50	z wpłatą (50%)	148 — 148 50	— — — —	— — — —
" 4 1/2% 61.— 62.—	54.— 55.—	Kol. Kar. Lud. po 200 zł.	m. k. z wpł. po 100 zł. (50%) 143 25	— — — —	— — — —
" 4% 54.— 55.—	54.— 55.—	Kol. Preszb. Tyrn. I. emis.	po 200 zł. m. k.	— — — —	— — — —
B. Krajów koronnych	— — — —	dtto. II. emis. po 200 zł. m. k.	56.— 60.—	— — — —	— — — —
Niższej Austrii	93 50 94.—	Kolej Bastehradzka po	500 zł. m. k.	— — — —	— — — —
Wyz. Aust. i Salb.	90.50 91.—	Kolej Aussig.-Ciepl. po	200 zł. m. k.	— — — —	— — — —
Czech	92.50 93.—	z wpłatą 60 zł. (30%)	— — — —	— — — —	— — — —
Morawii	91.25 91.75	Kol. Bern. Ross. po 200 zł.	— — — —	— — — —	— — — —
Szląska	88.— 88.50	dtto. z pierwszeństwem	po 200 zł. m. k.	— — — —	— — — —
Styryi	88.50 89.—	— — — —	— — — —	— — — —	— — — —
Tyrolu	90.— 91.—	— — — —	— — — —	— — — —	— — — —
Kar., Krainy, i Wyb.	87.50 88.—	— — — —	— — — —	— — — —	— — — —
Węgier	72 75 73.25	— — — —	— — — —	— — — —	— — — —
Ban. Tem., Krcacyi i Slawonii	70.— 70.50	— — — —	— — — —	— — — —	— — — —
Galicyi	70.50 71.—	— — — —	— — — —	— — — —	— — — —
Siedmiogr. i Bukow.	69 — 69 50	— — — —	— — — —	— — — —	— — — —
Lom. wen. poz. z r. 1850	— — — —	— — — —	— — — —	— — — —	— — — —

Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.		Esterhazego po 40 zł. m. k.	
94.25	94.75	81.50	82.—
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	132.— 132.50	Salma " 40 " "	37.75 38.25
Kol. póln. po 100 zł. m. k. 93.75	94.—	Pallego " 40 " "	33.25 38.75
Kol. Lomb. wen. po 500 fr. 128.—	128.50	Clarego " 40 " "	36.75 37.25
Kol. Gloggn. za 100 zł.	84.—	St. Genois " 40 " "	37.— 37.50
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	93.—	Windischgrätzka 20 zł. "	24.— 24.50
Lloyda za 100 zł.	85.— 86.—	Waldsteina 20 " "	26.— 26 50
		Keglevicha 10 " "	14.25 14 75

Weksle.

A. Listy zastawne.		B. Obligacje z prawem pierwszeństwa.	
Banku narodo. (6let. po 5% 101.— 161 50	10 " 5% 97.— 97 50	Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	94.25 94.75
w mon. kon. (przeznacz. do los. po 5% 91 — 91.25	Banku narodo. (za 100 zł. 100.— — —	Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	132.— 132.50
Banku narodo. (w wal. austr. (po 5% . 87 25 87 50	Gal. Tow. kred. po 4%	Kol. póln. po 100 zł. m. k. 93.75	94.—
		Kol. Lomb. wen. po 500 fr. 128.—	128.50
		Kol. Gloggn. za 100 zł.	84.—
		Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	93.—
		Lloyda za 100 zł.	85.— 86.—

C. Losy.		Kurs złota.	
inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	109 50 109.75	w przecięciu w w. a.	
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	99 — 99.50	Dukaty ces. men.	6 zł. 8 5/10 c.
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a. 115.— 116.—		dtto. pełnej wagi	6 " 8 " "
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	37.50 38.—	Korona	17 " 60 " "
		Półkorona	" " " "
		Napoleonor	" " " "
		Rosyjski impery.	" " " "
		Kurs korony w c. k. kasach	13 zł. 50c.

KRONIKA.

(Generał Beaufort d'Hautpoul), dzisiejszy dowódca ekspedycji francuskiej do Syrii, był już w r. 1840 oficerem ordonansowym Solimana Baszy, który razem z Lugdunem, opuściwszy r. 1814 jako podporucznik służbę francuską, wstąpił do służby egipskiej, doprowadził tu aż do stopnia generała dowódcy, i odznaczającą grał rolę w wyprawach r. 1832 i 1841, przywróciwszy w tymże samym czasie pokój na Libanie, przyzem był mu na rękę młody Beaufort d'Hautpoul. Kraj więc, na którym będzie dowodzić obecnie generał, znany mu już jest dobrze z onych czasów.

(Falszowanie monety francuskiej.) W Berlinie zrobiono powtórnie postrzeżenie, że dużo złotych monet francuskich jest fałszowanych. Sztuka 10frankowa, która zdawała się rozpęknięta na brzegu, dała się nożem rozdzielić na dwie części, i pokazało się wtedy, że cała moneta była z podłego kruszcu, i tylko obie jej strony założone złotymi blaszkami cienkimi. Brzeg zaś tak niedbale jest omiutowany, że monety takie, które zresztą i co do wagi różnią się znacznie od prawdziwych, wcale nie trudno poznać.

(Londyn) zajmuje obecnie — podług doniesień władz zdrowia — 128 mil kwadratowych. Liczba mieszkańców jego pomnaża się przez narodzenia i przyływ nowych osadników, w przecięciu o 1000 dusz na tydzień. Z umierających szóstą część kończy swe życie w którym z publicznych zakładów, w domu zapatrzenia, więzieniu lub szpitalu.

(Pożary w stolicy rosyjskiej.) W Petersburgu było przy końcu zeszłego miesiąca kilka pożarów. Najznaczniejszy wybuchł dnia 27. lipca w części miasta Wybörg, w dzielnicy Ochta, i zniszczył przeszło 90 domów mieszkalnych. Zgorzały przytem na Newie niektóre łodzie. Ze straży ogniowej 9 osób zostało uszkodzonych.

(Złote pola w Wiktorii.) Następujące szczegóły wyjęte są z obszernie rozprawy umieszczonej w tygodniku szląskiego towarzystwa górniczego i hutniczego: Wszystkie pola złote Wiktorii wydały w roku 1852 2,000,000, w roku 1853 2,500,000, w r. 1854 2,100,000, w 1855 2,600,000, w 1856 3,000,000 w 1857 2,700,000, w 1858 2,500,000, w 1859 2,300,000 angielskich uncji czystego złota, w przecięciu 8 lat zatem 19,700,000 uncji, co na pruską wagę 12,250,000 cetnarów uczyni, a licząc po 450 talarów na funt pruski, wynosi cała, wartość 551,463,000 talarów. Wszystko to złoto zbite na masę, wydałoby kulę, której średnica zajmowałaby 12 1/3 stóp. Dobywanie złota zawisło od obfitości wody. Rząd postanowił zakładać wzdłuż całej kolonii w pobliżu pół złotych obrzeżem gór w południowo-wschodnim kierunku, zbiorowiska wody 800 do 1000 stóp nad powierzchnią morza, i przeznaczył na pierwsze wydatki w tym roku 350,000 talarów. Ponieważ większa część tych gór ciągnących się od „Nowej Walii“ przez pewną część Wiktorii nie była jeszcze rozpoznawana, uznał rząd kolonialny potrzebę zająć się tą okolicą, i pozwolił na wykrywanie nowych pół złotych drugą sumę z 200,000 talarów, która w miarę ma być rozdzielana między górników, którzyby takie pola odkryli. Na granicy Wiktorii koło Kiandry odkryto nowy pokład złota. Ten, co złoto grzebie, dostaje u kupca w Australii po 24 do 25 talarów za uncję, kupiec w Anglii płaci 28 do 30 talarów, ale wywożąc musi płacić w urzędzie fiskalnym zamiast dziesięciny górniczej podatku wywozowego po talarze bez mała od uncji, i ponosi prócz tego kosztu ascuracyi morskiej i transportu. Kto grzebie, wolno mu szukać gdzie się podoba na gruncie fiskalnym, i wolno mu według upodobania obracać wydobytą złotą; tylko od każdej uncji, gdy z kraju wywozi, musi opłacać pomieniony podatek. Piąta część ludności, t. j. do 120,000 ludzi zajmuje się grzebaniem złota.